

at der skal tilveiebringes Overenskomst mellem de to Thing, og at Regjeringen skal staa som den, der er Mægler imellem dem. Men gaa vi ud fra dette, da vil jeg tillade mig at spørge: naar de to Things Enighed er nødvendig, er det da rigtigt, at man har dannet et udelukkende Landsthingsministerium? Mig forekommer det, at det maatte man fra Først af kunne sige sig selv, at et rent og klart til det Yderste ensartet Landsthingsministerium ikke kunde være skiftet til at hidsføre den Formening i begge Thing, at man vilde en Forsoning, at Ministeriet vilde arbejde for en Overenskomst mellem de to Thing. Derfor siger jeg: jeg badler ikke Nogen for, om de havde dannet et Højreministerium, men jeg badler dem, der have raadet til at danne et Landsthingsministerium. Havde man dannet et Ministerium, som havde et Tilhold i begge Thing, saa kunde der være gjort en Prøve; men det Ministerium, der er dannet, har fra sin Fødsel haft Umuligheden i sig til at kunne tilveiebringe endog blot Formodningen om, at der skulde gaa ud paa at faae en Forsoning tilveiebragt mellem de to Thing. Altsaa, jeg beskylder hverken det herværende Flertal eller de Mænd, der ere i Ministeriet, for, at de ere Skyld i, at vi ere i denne Stilling, men jeg siger, at det er Forfatningen, Ministeriets Sammensætning af blotte Landsthingsmænd, der er Skyld i, at vi ikke kunne komme videre, end vi ere. Efter at vi nu have set flere forskellige Sager saaledes pludselig blive afbrudte — og der er jo al Udfigt til, at det fremdeles vil gaa saaledes — saa tillader jeg mig som den, der ikke har haft Del i den Kamp, som er ført, at udtale, at det forekommer mig at være paa høie Tid for Fædrelandets Skyld, at der gjøres en Forandring med Hensyn til de ulykkelige Forhold, hvori vi ere. Vilke Midler have vi til at tilveiebringe en Forandring? Dette Thing har flere Gange gjort Forsøg i den Retning; men jeg fortænker det ikke i, at det ikke vil gjøre flere af dem, der gaa ud paa direkte Henvendelser om at faae en Forandring tilveiebragt. Dette Thing har efter min Overbevisning kun det Middel tilbage, som det nu benytter, og deri ligger dets Retferdiggjørelse, det har kun det tilbage at sige: da denne Regjering i Overensstemmelse med sin Tilbliven ikke er skiftet til at være Mæglingsled mellem de to Thing, maa der enten ske en Forandring eller ogsaa maa Lovgivningsværket gaa istaa. Nu vil jeg tillade mig at spørge, om det i det Hele skulde have været Hensigten, en skult Hensigt vil jeg saa sige, da man vedtog den nye Grundlov, at den ikke skulde kunne bruges. Jeg tør ikke beskyldt Nogen for at have haft en saadan Bagtante; men naar man tog denne Grundlovsforandring, uagtet det eneste Udvænningsmiddel, der var foreslaaet, var bortkastet, saa spørger jeg, om man ikke kunde fristes til at tro, at der alligevel

kunde være noget Saadant tilstede. Smidertid tør jeg ikke beskyldt Nogen for, at de have haft en saadan Tante; men saa har der været en Kortsynethed og en Uklarhed, som forekommer mig at kunne bebreides de Statsstyrelse, det Ministerium, som tilraadede Kongen at tage imod Forfatningsloven, som den var bleven. Jeg indser saaledes, at der ikke er Udfigt til, at det nuværende Flertal og den nuværende Regjering kunne komme til at arbejde sammen til Fædrelandets Gavn; men hvad Udfigt er der til, at der skulde ske en Forandring i det Flertal, som er her, hvis man gik til at opløse Folkethinget? Efter de Erfaringer, jeg har, forekommer det mig, at der er saa godt som ingen Udfigt dertil, men derimod Udfigt til, at det vil gaa saaledes, som der er sagt i sin Tid, og som allerede er anført, men som jeg dog vil gjentage, nemlig hvad Monrad sagde her, da Grundlovsforandringen blev forhandlet, at, hver Gang der kom en ny Opløsning, vilde hvert af Thingene vende mere ensidigt tilbage. Jeg tror altsaa ikke, at der i denne Henseende er Noget at gjøre; men saa staa der kun eet Middel tilbage, som jo er aldeles nærliggende, og som jeg her ligefrem vil udtale, fordi jeg, da jeg sidst slog paa den samme Streng her i Folkethinget under Finantslovens første Behandling, blev misforstaaet derhen, som om jeg den Gang agtede at ville støtte dette Ministerium, uagtet netop det Modsatte var min Mening, ligesom det er det i Dag. Jeg vil ligefrem udtale som den, der ikke har haft Del i disse Kampe mellem Ministeriet og Thinget, at jeg ikke tror, at dette Ministerium kan vedblive at bestaa til Fædrelandets Gavn. I Øvrigt vil jeg blot endnu sige at Par Ord, thi det ærede Thing er maasse lidt utaalmodigt over, at jeg benytter Tiden saalænge. Jeg vil kun sige, at der gives Lider, hvor saadanne Kampe kunne føres, uden at der dog er stor Fare derved; men jeg vil spørge, er den Tid, hvori vi nu leve, af denne Bestaafenhed? Lad os se, hvad det er for en Stilling, der hersker rundt omkring. Der hersker den største Uvisshed, om Europa skal have Krig eller Fred, og dog skulle vi oprive hverandre i indre Stridigheder. Er det fædrelandskjerligt? Jeg veed det ikke; men jeg siger kun, at da der for dette Thing ikke er Andet end enten en Underkastelse under det andet Thing, ledet af et Ministerium, der er udgaaet af dets Midte, eller ogsaa at dette Thing maa negte, hvad der kommer for, saa kan jeg som Medlem af dette Thing ikke ønske, at vi skulle gaa den første Vej. Grundloven har givet dette Thing i visse Stykker et Fortrin fremfor det andet, man kan saa gjøre saa mange Indvendinger derimod, man vil, saa siger jeg, at Grundloven har i visse Stykker givet dette Thing en Forret, og i dem kan det andet Thing ikke overvinde os. Derfor er vort Thing ikke skabt til at underkaste sig det andet Thing i Forbindelse med Ministeriet, men det er bestemt til at hævde